

Kolekcja instytucjonalna w Repozytorium Otwartych Danych RepOD

Otwarte dane badawcze stanowią część szerszej idei, jaką jest otwarta nauka. Aby dane można było określić jako otwarte, należy je udostępnić w taki sposób, żeby każdy miał do nich nieograniczony dostęp oraz mógł je dowolnie wykorzystywać, modyfikować i upowszechniać. I choć z otwieraniem danych wiąże się szereg ograniczeń, takich jak: kwestie związane z ochroną danych osobowych, tajemnicą handlową, bezpieczeństwem narodowym, komercjalizacją lub prawami własności intelektualnej, to zapewnianie otwartego dostępu do danych badawczych staje się obecnie nie tylko możliwością, ale często koniecznością.

Udostępnianie danych badawczych w otwartych repozytoriach jest jednym z wymogów przy realizacji projektów finansowanych m.in. przez Komisję Europejską i Narodowe Centrum Nauki. Również redakcje czasopism coraz częściej wymagają od autorów udostępniania danych, na podstawie których powstała publikacja.

DLACZEGO WARTO?

Otwieranie danych badawczych zwiększa widoczność i wpływ badań, daje szansę na uzyskanie cytowania publikacji i zbiorów danych, ułatwia weryfikację wyników badań i zwiększa zaufanie do nauki. Dlatego też wybór odpowiedniego repozytorium powinien być kwestią niezwykle istotną dla każdego badacza.

RepOD

Repository
for Open Data

UNIWERSYTET WARSZAWSKI
Interdyscyplinarne Centrum Modelowania
Matematycznego i Komputerowego
icm.edu.pl

Narodowe Centrum Nauki rekomenduje repozytoria certyfikowane, właściwe dla danej dyscypliny wiedzy (dziedziny). Alternatywnym rozwiązaniem jest tworzenie własnego repozytorium lub budowa kolekcji instytucjonalnych w wiarygodnym repozytorium współpracującym z innymi instytucjami naukowymi.

Taką możliwość stwarza zawarte w kwietniu 2022 r. porozumienie pomiędzy Wojskową Akademią Techniczną a Interdyscyplinarnym Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego UW. Zgodnie z jego zapisem, w Repozytorium Otwartych Danych ogólnego przeznaczenia RepOD¹ powstanie kolekcja instytucjonalna dla danych badawczych zgromadzonych przez naukowców afiliowanych w Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego.

Repozytorium Otwartych Danych RepOD powstało w ramach projektu *Dziedziny Repozytoria Otwartych Danych Badawczych*², realizowanego przez Uniwersytet Warszawski (lider projektu), Instytut Filozofii i Socjologii PAN oraz Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Dotychczas porozumienia w zakresie tworzenia kolekcji instytucjonalnych zawarto z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu, Akademią Leona Koźmińskiego, Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu, Uniwersytetem Szczecińskim, Politechniką Lubelską, Uniwersytetem Śląskim w Katowicach, Akademią Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie, Międzynarodowym Instytutem Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie, Instytutem Sławistyki Polskiej Akademii Nauk oraz Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych Polskiej Akademii Nauk, Instytutem Chemii Fizycznej Polskiej Akademii Nauk, Uniwersytetem Zielonogórskim, Instytutem Chemicznej Przeróbki Węgla oraz Akademią Sztuki Wojennej w Warszawie.

MOŻLIWOŚCI

Repozytorium zbudowano w oparciu o Dataverse – oprogramowanie *open source*, oferujące funkcje pozwalające

na przechowywanie, opisywanie i udostępnianie danych badawczych zgodnie ze światowymi standardami w zakresie otwartego dostępu do danych, takimi jak zasada FAIR³.

Serwis oferuje szereg rozwiązań ułatwiających wyszukiwanie, cytowanie i ponowne wykorzystanie danych badawczych:

- wszystkie zbiory danych otrzymują trwałą i unikalny identyfikator DOI;
- każdemu plikowi w zbiorze danych deponujący przypisuje licencję określając warunki jego wykorzystania;
- deponujący ma możliwość zamieszczania kolejnych, poprawionych wersji zbioru danych;
- deponujący ma możliwość określenia okresu, w którym pliki zbioru danych nie będą udostępniane publicznie;
- szereg funkcji repozytorium dostępnych jest za pośrednictwem API.

Ponadto repozytorium umożliwia wskazanie źródła finansowania oraz programu grantowego, co wymagane jest przez Narodowe Centrum Nauki czy Komisję Europejską w programach Horyzont 2020 oraz Horyzont Europa.

Deponowanie danych możliwe jest po założeniu indywidualnego konta. Po rejestracji użytkownicy mogą zdeponować zbiory danych, na które składają się metadane oraz pliki z danymi. W przypadku każdego pliku należy określić zasady jego wykorzystania, przypisując mu np. jedną z licencji *Creative Commons*. Korzystanie z repozytorium nie wiąże się z żadnymi opłatami ani dla badacza, ani dla instytucji afiliowanej.

Autorka: Ewa Kasperska

¹ Strona repozytorium: <https://repod.icm.edu.pl>.

² Strona projektu: <https://drodb.icm.edu.pl>.

³ Akronim od ang. *Findable* (możliwy do znalezienia), *Accessible* (dostępny dla wszystkich), *Interoperable* (interoperacyjny, tzn. odczytywany przez ludzi i komputery oraz umożliwiający łączenie i wymianę z innymi zbiorami danych), *Reusable* (udostępniony do wielokrotnego użycia) – przyp. red.

Wojskowa
Akademia
Techniczna

Kolekcja instytucjonalna w Repozytorium Otwartych Danych

RepOD

Repozytorium Otwartych Danych

